

Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA
2022
9. volební období

Z Á P I S

ze 16. schůze
výboru pro evropské záležitosti
konané dne 19. října 2022

Přítomni: Benešík Ondřej, Fifka Petr, Major Martin, Jáč Ivan, Carbol Jiří, Zlínský Vladimír, Bělor Roman, Berki Jan, Berkovcová Jana, Wenzl Lubomír, Pošarová Marie

Omluveni: Babišová Andrea, Exner Martin, Pokorná Jermanová Jaroslava, Bžoch Jaroslav, Staněk Pavel, Potůčková Lucie, Helebrant Tomáš, Kolář Ondřej, Beitl Petr,

Schůzi výboru zahájil předseda O. Benešík v 9.00 hodin. Připomněl, že byla svolána na základě usnesení č. 89 přijatého na 15. schůzi dne 5. října 2022. Konstatoval, že pozvánka byla všem včas rozeslána a návrh pořadu mají poslanci k dispozici /*hlasování 9-0-0, Benešík Ondřej – pro, Fifka Petr – pro, Major Martin – pro, Bělor Roman – pro, Berki Jan – pro, Carbol Jiří – pro, Jáč Ivan – pro, Wenzl Lubomír – pro, Pošarová Marie – pro, v příloze/.*

Výbor přijal usnesení, kterým zmocňuje předsedu výboru ke stanovení termínu příští schůze, k jejímu svolání a k přípravě jejího pořadu /*usn. č. 102, hlasování 10-0-0, Benešík Ondřej – pro, Fifka Petr – pro, Major Martin – pro, Bělor Roman – pro, Berki Jan – pro, Carbol Jiří – pro, Berkovcová Jana – pro, Jáč Ivan – pro, Wenzl Lubomír – pro, Pošarová Marie – pro, v příloze/.*

Př. O. Benešík připomněl nejdůležitější předsednickou akci výboru COSAC, která se uskuteční ve dnech 13. – 15. listopadu 2022 v O2 Universum. Zopakoval také pozvání premiérovi ČR Petru Fialovi a požádal jej o zahájení této akce v pondělí 14. listopadu.

Návrh pořadu schůze:

1. Informace o pozicích, které bude Česká republika zastávat na zasedání Evropské rady, jež proběhne ve dnech 20. – 21. října 2022 v Bruselu
2. Sdělení předsedy
3. Různé

- 1. Informace o pozicích, které bude Česká republika zastávat na zasedání Evropské rady, jež proběhne ve dnech 20. – 21. října 2022 v Bruselu**
-

Př. O. Benešík přivítal předsedu vlády ČR Petra Fialu, který připomněl nedávné neformální jednání Evropské rady v Praze. Na něj naváže zítřejší zasedání ER, které prodiskutuje politické pozice, konkrétní opatření pak projedná příslušná Rada ministrů.

Evropská rada má na programu tři témata – vývoj na Ukrajině, s tím související energetickou situaci a hospodářské záležitosti. Diskuse proběhne také o vnějších vztazích v souvislosti s přípravou nadcházející klimatické konference COP 27, která se uskuteční v listopadu 2022 v egyptském Šarm aš-Šajchu, premiér Fiala zde bude reprezentovat Českou republiku jako předsednickou zemi EU. Plánován je také tripartitní sociální summit se zástupci odborů a zaměstnavatelů, kterého se kromě premiéra Petra Fialy zúčastní také ministr práce a sociálních věcí Marian Jurečka.

V souvislosti s Ukrajinou proběhne diskuse o politické, hospodářské, vojenské a humanitární pomoci. Z plánovaných 9 mld. EUR z rozpočtu EU zbývá uvolnit poslední 3 mld. Z evropského nástroje pro podporu vojenských dodávek Ukrajině bude ČR proplaceno 80 % její vojenské pomoci. Projednávána bude také poválečná pomoc Ukrajině. Na toto téma bude uspořádána konference v rámci jednání G7 v Berlíně dne 25. října 2022.

Důležitým tématem je v současné době ochrana kritické infrastruktury. Dánsko a Norsko informovalo o útocích na Nord Stream.

Nejtěžší diskusi premiér očekává ohledně zajištění energetické bezpečnosti a snížení cen energií na základě balíčku navrhovaného Evropskou komisí. Řešením je společný nákup plynu. České předsednictví je připraveno svolat další mimořádná jednání Rady ministrů pro energetiku s cílem urychleného nalezení dohody na konkrétních legislativních návrzích. Ochota členských států diskutovat o společném evropském řešení roste s postupným vývojem až od srpna či září. ČR chybí explicitní návrh zastropování cen plynu pro výrobu elektřiny.

Na pořadu jednání ER bude i diskuse o vztazích s Čínou a její reakci na ruskou agresi. Severoatlantická aliance na svém červnovém summitu v Madridu definovala hrozby, kde poprvé uvedla také Čínu.

Př. O. Benešík informoval, že šéf unijní diplomacie Josep Borell navštíví Čínu i s podnikatelskou delegací. Největšími hrozbami je dnes kromě Ruska i Čína. Zajímalo jej, jestli dochází u členských států k přehodnocení vztahů s Čínou.

Premiér P. Fiala odpověděl, že otázka vztahů k Číně je v debatě členských států velmi živá. Evropa se snaží o hodnotově pragmatickou pozici. Čína představuje hrozbu zejména z hlediska technologií, protože nerespektuje pravidla mezinárodního obchodu, autorských práv apod. Evropské státy se snaží, aby Čína nebyla vehnána do spojení s Ruskem. V současné době se postupně od Ruska distancuje. Evropa již nechce být příliš závislá na čínských dodávkách surovin a klíčových komponentů, jako jsou například čipy.

Př. O. Benešík konstatoval, že existuje environmentální a sociální dumping čínských výrobků.

Mpř. P. Fífka se připojil k pozvání premiéra P. Fialovi na COSAC. Uvedl, že s ukrajinskou krizí současně probíhá diplomatické úsilí Ruska v ovlivňování méně vyspělých zemí. Ukrajinský konflikt je bagatelizován a některé země váhají, jakou zaujmout pozici. Proto je důležité s těmito zeměmi jednat.

Premiér P. Fiala potvrdil, že EU řeší otázku třetích zemí často. Evropa nemůže prohrát souboj o interpretaci současného vývoje. Rusko vyvíjí dezinformační i ekonomický nátlak v Africe i Jižní Americe. EU odblokovala potravinovou cestu z Ukrajiny do severní Afriky, aby nedošlo k obrovským sociálním problémům s přímým dopadem na Evropu. Evropské státy se snaží jednat se státy Afriky, Asie i Jižní Ameriky. V současné době si tyto státy začínají uvědomovat nespravedlnost ukrajinské války a pociťovat slabost Ruska. Evropská rada nepodceňuje vztahy s těmito zeměmi, v prosinci uspořádá evropsko-asijský summit, kde budou tato témata diskutována.

Posl. J. Berki se zeptal, jestli opatření na pomoc trhu budou trvalá a jestli se připravuje další sankční balíček vůči Rusku. Zajímá jej také otázka Íránu.

Premiér P. Fiala konstatoval, že trh s energiemi je nefunkční, otázkou je, jakým způsobem do něj zasáhnout, jestli vytvořit možnosti zastropování cen, nebo zasáhnout do neočekávaných zisků firem. Členské země by měly rozhodnout o oddělení ceny plynu a elektrické energie, nebo o zastropování ceny plynu, který se používá k výrobě elektrické energie. Cílem je dospět k racionálnější tvorbě cen energií pro současnou situaci. Společným nákupem plynu dosáhne EU nižší ceny.

Význam emisních povolenek není v současné době tak velký, nemají takový podíl na ceně.

Je připraven 8. sankční balíček vůči Rusku, který se soustředí především na rozšiřování seznamů. Sankční balíček se začal připravovat také na Írán.

Posl. R. Bělor konstatoval, že si EU uvědomuje potřebu budování vztahů s indopacifickými zeměmi. Včera jednal se zástupci jihokorejského města Busan, které by chtělo být hostitelem světové výstavy EXPO 2030.

Premiér P. Fiala se setkal s jihokorejským prezidentem. Souhlasil, že Jižní Korea je pro ČR důležitým partnerem pro vzájemnou ekonomickou spolupráci.

Posl. V. Zlínský uvedl, že Čína je zásadní součástí globálního trhu. Zajímalo jej, jestli v současné době nastává odklon od globalismu celosvětové ekonomiky. Zeptal se také, jakým způsobem bude realizována ochrana kritické infrastruktury.

Premiér P. Fiala řekl, že při ochraně kritické infrastruktury by měly členské státy EU více spolupracovat, což se dosud nedělo. Byla již přijata směrnice o ochraně kritické infrastruktury proti útokům. Potvrdil, že existují signály, že některé aspekty globalismu v posledním desetiletí slábnou, ochabují ekonomické vztahy velmocí. Dlouhodobě se zhoršují vztahy mezi USA a Čínou, což má dopad na mezinárodní ekonomické prostředí. Pro ČR jsou důležité férové podmínky pro vzájemnou konkurenci a dlouhodobá bezpečnost (např. bezpečná dodávka komponentů pro automobilový průmysl). Čína je velmi důležitá nejen svou velikostí a tedy možností levně vyrábět, ale také technologickou konkurencí.

Př. O. Benešík se zúčastnil konference o Číně v americkém Kongresu, kde byla zdůrazňována bezpečnost jako národní zájem USA, proto je mnohdy lepší vyrábět na území USA dražší výrobky, než nakupovat levně v Číně.

Poděkoval premiéru Fialovi za informace.

2. Sdělení předsedy

Př. O. Benešík vyzval členy výboru k aktivní účasti na zasedání COSACu, které se uskuteční ve dnech 13. – 15. listopadu. Večere se budou konat na Žofíně a ve Slovanském domě, jednání v O2 Universum. Místopředsedové budou řídit jednotlivé panely.

Zítřejší, 20. října, výbor přijme od 13.30 hodin komisařku pro dopravu Adiny Válean, účast dosud přislíbili mpř. P. Fifka a poslanci R. Bělor, M. Exner a M. Major.

Ve středu 16. listopadu od 15.00 hodin výbor přijme zástupce partnerského výboru Bavorského zemského sněmu. Po jednání bude následovat brzká večeře.

Plánováno je také přijetí komisaře pro zaměstnanost a sociální práva Nicolase Schmita, které by se mělo uskutečnit v úterý 29. listopadu.

Schůze skončila v 10.15 hodin.

/zapsala Eva Hadravová/

Petr Fíška v. r.
ověřovatel výboru

Ondřej Benešík v. r.
předseda výboru